

فصلنامه علمی تخصصی مطالعات کاربردی در علوم اجتماعی و جامعه‌شناسی
سال سوم، شماره ۱ (پیاپی: ۱۰)، بهار ۱۳۹۹

نقش نخبگان در جوامع با تأکید بر نقش پیامبر اکرم(ص) در شکل‌گیری تمدن اسلامی

تاریخ دریافت: ۹۹/۰۱/۲۶

تاریخ پذیرش: ۹۹/۰۲/۲۶

کد مقاله: ۹۵۶۳۲

اکبر ساجدی^۱، میر سجاد سید موسوی^۲، جواد نعمتی^{۳*}

چکیده

انسان موجودی اجتماعی است که هم به لحاظ ذاتی، فطری و فردی و هم به لحاظ اکتسابی، ارادی و اجتماعی همواره از محیط پیرامون خود تأثیر می‌پذیرد و آثار آن در نحوه رفتار و کردار و حتی پندار او هویدا می‌گردد. در این میان نقش نخبگان جامعه به عنوان اسوه، الگو و یا نمونه‌هایی بسیار درخشان و مشعشع غیر قابل انکار می‌نماید که غالب نظریات جامعه‌شناسی بر آن تأکید می‌ورزد. این نوشتار کوششی است در جهت بررسی نقش نخبگان در جوامع با تأکید بر نقش پیامبر در شکل‌گیری تمدن اسلامی، از این رو، ابتدا به مفهوم‌شناسی عناوین اصلی بحث نظیر: نخبه، اسوه و الگو پرداخته و در وهله بعدی نگرش آموزه‌های اسلام و اندیشمندان مسلمان و بعضاً غربی به اسوه و نخبه مورد نقد و بررسی قرار گرفته و نهایتاً شاخصه‌های تمدن اسلامی و نقش پیامبر در ایجاد آن تبیین شده است.

واژگان کلیدی: نخبه، اسوه، الگو، تمدن اسلامی، پیامبر مکرم اسلام.

۱- عضو شورای پژوهشی مرکز توسعه پژوهش‌های بین‌رشته‌ای معارف اسلامی و علوم سلامت و دانشیار گروه معارف اسلامی دانشگاه علوم پزشکی تبریز

۲- عضو هیات علمی و استادیار گروه علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی تبریز

۳- عضو شورای پژوهشی مرکز توسعه پژوهش‌های بین‌رشته‌ای معارف اسلامی و علوم سلامت و استادیار گروه معارف اسلامی دانشگاه علوم پزشکی تبریز. (مسئول مکاتبات) Nematij@tbzmed.ac.ir